

БЕКТЕМИН»

Ош мамлекеттик университетинин

Илимий иштер жана инновациялар

боюнча проректор, ф-м.и.к., доцент

Эшаров Э.А.

2025ж.

Изденүүчү Беккулова Дарика Курсанбековнанын кандидаттык сынагынын

10.02.19- тилдин теориясы адистиги боюнча кошумча программасы

Кошумча программанын мазмуну

Программа тилдин теориясындагы маселелерди жана анын ичинен когнитивдик лингвистиканын өнүгүү жолдорун, изилдөө методдорун ичине камтыйт. Кыргызстанда когнитивдик лингвистиканын өнүгүү процесси жандангандыгына байланыштуу ар түрдүү концепттерди когнитивдик, этнолингвистикалык, лингвомаданий, тарыхый-лингвистикалык жана башка өнүгүү кароо приоритеттештирилип, концепттин өнүгүүсүндөгү диахрондук-синхрондук өбөлгөлөр белгиленди.

Сунуш кылынган адабияттар

1. Абдулатов, А.А. Паремияларды когнитивдик-педагогикалык максатта сыпаттоонун айрым проблемалары [Текст] / А.А. Абдулатов. – Ош, 2006. – 149 б.
2. Абдразакова, Г.Ш. Дүйнөнүн кыргыз тилдик сүрөтүндөгү “суу”, “тоо”, “жер” концепттери [Текст] / Г.Ш. Абдразакова. – Бишкек: Maxprint, 2020. – 244 б.
3. Абыканова, Г.А. Концепт “вода/суу” в русском и кыргызском языках [Текст]: автореф. дис. ... канд. филол. наук/ Г.А. Абыканова. – Бишкек, 2012. – 23с.
4. Айтибаева, Ж.К. Аң-сезимдеги концептешүү жана категориялашуу процесстеринин тилде репрезентацияланышы жана БАШ концептинин концептуалдашуусу [Текст]/ Ж.К.Айтибаева// Кыргызстандын жарчысы. – 2020. - №1 (12). – 237-240-бб.
5. Арсланбекова, Н.Э. Этимология и диахрония экспонентов концепта “РАДОСТЬ” в кыргызском и русском языках [Текст]/ Н.Э.Арсланбекова, Ж.А.Касымова, Р.К.Машиева, М.М.Жусупбекова// Приоритетные направления теоретического и прикладного языкознания в лингвоэтнокультурном пространстве Кыргызстана. - Вып. 3. – Ош, 1923. – С. 70-74.
6. Арутюнова, Н.Д. Введение [Текст] / Н.Д. Арутюнова // Логический анализ языка. Ментальные действия. - М.: Наука, 1993. - С. 3-4.
7. Арутюнова, Н.Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт. [Текст] / Н.Д. Арутюнова. - М.: Наука, 1988. - 399 с.

8. Арутюнова, Н.Д. Язык и мир человека [Текст] / Н.Д. Арутюнова. - М.: Языки русской культуры, 1999. - 896 с.
9. Бабушкин, А.П. Концепты разных типов в лексике и фразеологии и методика их выявления [Текст] / А.П.Бабушкин // Методологические проблемы когнитивной лингвистики. - Воронеж, 2001. - С. 52-58.
10. Байрамова, Л.К. Концепт счастье в хорватском языке [Текст] / Л.К.Байрамова // Drugi hrvatski slavistiki kongres: Zbornik radova. - Zagreb, 2001. Вып.2. - С. 471-473.
15. Бакирова, Г.А. Вербализация концепта «счастье» в татарском и английском языках (на материале благожеланий) [Текст]: дис. ... канд. филол. наук / Г.А.Бакирова. - Казань, 2011. - 247с.
16. Бейшенова, Ж.А. Анализ концепта «Успех» среди студентов-кыргызов [Текст] / Ж.А. Бейшенова // Язык, культура, этнос. - Бишкек. - СПб, 2017. - 91-97-66.
17. Болдырев, Н.Н. Концепт и значение слова [Текст] / Н.Н. Болдырев // Методологические проблемы когнитивной лингвистики. - Воронеж: Воронежский гос. ун-т, 2001. - С. 25-36.
18. Бюлер, К. Теория языка [Текст] / Карл Бюлер. - М.: Прогресс, 2000. - 528 с.
19. Вежбицкая, А. Язык. Культура. Познание [Текст] / А. Вежбицкая. - М.: Русские словари, 1996. - 416 с.
20. Воркачев, С.Г. Счастье как лингвокультурный концепт [Текст] / С.Г. Воркачев. - М.: ИТДГК Гнозис, 2004. - 236 с.
21. Гаврилова, Н.С. Аксиологический смысл концепта «счастье» в лингвокультуре [Текст]: автореф. дис. ... канд. филол. наук / Н.С.Гаврилова. - Волгоград, 2003. - 22с.
22. Гумбольдт, В. фон. Избранные труды по языкознанию [Текст] / В. фон Гумбольдт. - М.: Прогресс, 1984. - 397 с.
23. Дербишева, З.К. Основы лингвокогнитивного сравнения языков Монография [Текст] / З.К. Дербишева. - М.: Флинта: Наука, 2019 -256 б.
24. Дрофа, Л.И. Ключевые понятия когнитивной лингвистики [Текст] / Л.И. Дрофа. - Ош, 2009. - 98 б.
25. Зулпукаров, К.З. Синтез как метод описания языка (вопросы казусологии, синологии и ностратики)[Текст] / К.З. Зулпукаров, С.М. Амиралиев. - Бишкек, 2021. - 748с.
26. Ибраимов, М. Кыргыз макал, лакап, учкул сөздөрү [Текст] / М. Ибраимов. - Бишкек, 2008. - 640 б.
27. Кадырбекова, П.К. Лингвокультурологические и лингвокогнитивные аспекты межкультурной коммуникации [Текст] / П.К.Кадырбекова // Монография. - Бишкек, 2012. - 419с.

28. Камбаралиева, У.Дж. Темпоральная категоризация в концептуальной картине мира (на материале русского и кыргызского языков [Текст] / У.Д. Камбаралиева. – Бишкек, 2013. – 398 б.
29. Камбаралиева, У.Дж. Когнитивдик тил илими [Текст]/ У.Ж. Камбаралиева. – Бишкек, 2019 – 324 б.
30. Кашкари, Махмут. Дивану лугати-түрк (Түркий тилдер сөз жыйнагы)/ Которгондор И.Абдувалиев, Т. Акматов, А.Оморов: 3 т., I том – Жалал-Абад: ЖАМУ басм., 2016. – 435 б.; II том – Жалал-Абад: ЖАМУ басм., 2016. – 294 б.; III том – Жалал-Абад: ЖАМУ басм., 2016. – 336 б.
31. Лингвистический антропоцентризм: проблемы, поиски и решения [Текст]/ К.З.Зулпукаров, Е.И.Мурадымова и др. – Бишкек, 2019. – 743 с.
32. Мадмарова, Г.А. Межкультурные концепты в тексте художественного произведения: монография [Текст] / Г.А. Мадмарова. - Б., 2017 - 392 б.
33. Маслова, В.А. Введение в когнитивную лингвистику [Текст]/ В.А. Маслова. – М.: Флинта, Наука, 2011 / - М., 1997. - 208 с.
34. Саматов К. «Тил» жана “сөз” концепттери дүйнөнүн тилдик сүрөтүндө [Текст] / К. Саматов // Всетн. Кир.-рос. слав. ун-та им. Ельцина – 2018 – Том XVIII, №1. – 95-99 – 66.
35. Саматов, К. Дүйнө сүрөтүнүн түрлөрү [Текст] / К. Саматов// Ош мамл. ун-нин жарчысы – 2017. №4 – 167-175-66.
36. Саматов, К. Когнициялык лингвистика. Лекциялар курсу [Текст] / К. Саматов. – Бишкек: Улуу тоолор, 2021 – 176 б.
37. Тагаев, М.Дж. Полипарадигмальное описание морфемики и словообразования (на материале русского и кыргызского языков) [Текст] / М.Дж. Тагаев. – Бишкек, 2004. – 283 б.
38. Тагаев, М.Дж. Образ мира в языковом сознании киргизов через призму телесного кода культуры [Текст] / М.Дж. Тагаев // Вестн. кирг.-рос. слав. ун-та. – 2017. - №9. – С. 161-169.

Пайдалуу шилтемелер

1. <https://bigenc.ru/linguistics/text/4160937>
2. <http://www.lomonosov-fund.ru/enc/ru/encyclopedia:0127178:article>
3. <http://lektsii/net/3-30540/html>